

dlužník svých námitek, které měl proti postupiteli, avšak jeho námitky z poměru mezi příjemcem a postupitelem pohledávky zůstávají tím nedotčeny. To plyne z úvahy, že uznání pohledávky podle § 1396 obč. zák. působí jen proti poctivému příjemci; je tedy nutným předpokladem, aby osoba, která uplatňuje pohledávku z důvodu postupu, byla skutečně jejím příjemcem. Je-li však postup sám o sobě neplatný, není tu žádného příjemce pohledávky a důsledkem toho nemá pak ani uznání pohledávky vůči neoprávněné osobě účinku uvedeného v § 1396 obč. zák. Tak je tomu i v souzeném případě, v němž byl, jak již uvedeno, postup zažalované pohledávky mezi Janem P. a žalobkyní pro nedostatek předepsané formy neplatný. Nedošlo-li však takto vůbec k platnému postupu, nestala se žalobkyně příjemkyní pohledávky po rozumu § 1396 obč. zák. a není tudíž v tomto sporu přes to, že žalovaná vůči ní pohledávku dlužním úpisem uznala, legitimována k žalobě, a to ani z uplatňovaného důvodu novace dle § 1376 obč. zák., neboť novace předpokládá platný závazek dosavadní, který má být zrušen, a není-li tu takového závazku, nemůže novací vzniknouti platný nový závazek.

Čís. 15062.

Zákon č. 267/21 Sb. z. a n., vl. nařízení č. 186/24 Sb. z. a n.

O přiznání, odepření nebo zastavení podpory v nezaměstnanosti se státním příspěvkem rozhoduje jedině ústředí odborové organizace. Tomu přísluší nárok na náhradu škody proti organizaci, k níž členové patřili dříve, jestliže tato organizace zadržela členské knížky a doklady, takže nebylo lze sestavit a vyplnit vzorce B—D podle vlád. nař. č. 186/24 Sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 20. března 1936, R II 41/36.)

Žalující odbočka odborové organizace uplatňuje ve sporu nárok na náhradu škody, kterou utrpěla udánlivě tím, že vyplatila svým členkám Bertě D-ové a Else D-ové zálohou podporu v nezaměstnanosti od 29. srpna 1931 v částce 2.447 Kč 50 h a nyní nemůže dosíci její refundace od ministerstva sociální péče a ministerstva financí vinou žalované odbočky odborové organizace, jež prodlévala ve vydání členské knížky, potažmo jiného dokladu o členství Berty D-ové a Elsy D-ové ve vlastní organizaci. Průtah trval tak dlouho, že mezitím se nárok na refundaci promlčel. Jmenované členky měly prý nárok na podporu v nezaměstnanosti a žalující odbočka jim vyplatila na ni zálohu, ježto byly v nouzi. Ostatně tyto členky postoupily prý jí svá práva proti žalované odbočce (§ 1422 obč. zák.) a mimo to vstoupila prý žalující odbočka do jejich práv již po zákonu podle § 1358 obč. zák. Žalovaná odbočka namítla, že žalující odbočka nebyla oprávněna vypláceti podporu v nezaměstnanosti zálohou, že o přiznání podpory v nezaměstnanosti a státního příspěvku rozhoduje výbor odborové organizace podle svých stanov neb řádů o tom jednajících, že D-ové a D-ové nárok na podporu v nezaměstnanosti nepřislušel, ježto byly ze žalované odbočky dne 20. června 1931 vyloučeny pro neplacení členských příspěvků, že doba jejich členství

v žalované odbočce nemohla býti pro jejich vyloučení započtena při vstupu do žalující odbočky a že od jejich vyloučení do dne 29. srpna 1931 neuplynula ještě doba, potřebná k nabytí nároku na podporu v nezaměstnanosti v žalující odbočce. P r v ý s o u d uznal podle žaloby, ježto zjistil, že obě shora jmenované dělnice, jež pro nezaměstnanost byly v nouzi, by skutečně byly měly nárok na podporu, kdyby buď nebyly vůbec vystoupily z organizace žalované nebo aspoň kdyby ihned po výstupu byly měly v rukou stvrzenky o členství; současně vyslovil, že žalující odbočka jest oprávněna podle XXII. hlavy obč. zák. (§ 1036 obč. zák.) uplatnit nárok na náhradu škody zaviněním žalované odbočky jí vzešlé. O d v o l a c í s o u d uložil prvému soudu nové jednání a rozhodnutí. D ů v o d y: Právem vytýká žalovaná odbočka prvému soudu, že skutkovým zjištěním octl se v rozporu se spisy a že právní názor, z něhož vycházel, jest mylný. Vždyť v přednesu žalované odbočky a v dopisu ministerstva sociální péče v Praze není ani zmínky o tom, že by D-ové a D-ové byl příslušel nárok na podporu v nezaměstnanosti za předpokladů prvním soudem uvedených, a ustanovení § 1036 obč. zák. zde vůbec nepřiléhá, protože nebylo tvrzeno, že D-ová a D-ová měly nárok na podporu v nezaměstnanosti proti žalované odbočce a že žalující odbočka vyplacením zálohy D-ové a D-ové na podporu v nezaměstnanosti obstarala vlastně záležitost žalované odbočky. Tím ale pozbývá rozsudek svého základu. Ustanovení §§ 1422 a 1358 obč. zák., jichž se žalující odbočka dovolávala, nepřiléhají, neboť jejich použití nedalo by se obsahem skutkového přednesu žalující nijak odůvodnit. Ke spolehlivě správnému rozhodnutí ve sporu jest nezbytně třeba, aby byla vyřešena otázka, zda D-ová a D-ová byly ze žalované odbočky vyloučeny pro neplacení členských příspěvků, neboť kdyby se ukázalo, že D-ová a D-ová byly podle stanov ze žalované odbočky pro neplacení členských příspěvků vyloučeny, nepřislušel by jim vzhledem k autentickému výkladu ministerstva sociální péče nárok na podporu v nezaměstnanosti v žalované odbočce a nebyla by směla jim žalující odbočka započísti při přestupu práva, nabytá v žalované odbočce. Pak ovšem nemohly by D-ová a D-ová žalující odbočce žádných práv postoupiti. Aby však tato rozhodná otázka byla rozřešena, jest nutno předem provést důkazy žalovanou odbočkou nabídnuté o tom, že D-ová a D-ová byly skutečně vyloučeny. Při tom jest hodnotiti také zmíněný přípis ministerstva sociální péče, z něhož vysvítá, že žalující odbočka nebyla oprávněna poskytovat zálohu na podporu v nezaměstnanosti a objasniti, jak dlouho byly D-ová a D-ová členkami žalující odbočky před vyplacením zálohy a jaká doba členství jest v žalující odbočce nutná k nabytí nároku na podporu v nezaměstnanosti.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Je nesporno, že dělnice Berta D-ová a Eliška D-ová dne 25. června 1931 přestaly býti členkami žalované místní skupiny, pokud se týče odborové organizace, k níž náleží tato místní skupina. Nemůže tedy býti

pochybno, že poté (t. j. po 25. červnu 1931) uvedené dělnice již neměly nárok na podporu v nezaměstnanosti proti žalované místní skupině, resp. příslušné odborové organizaci a že nemohly tudíž práva na podporu jim příslušející proti žalované skupině postoupiti žalobkyni. Jinou jest otázka, zda jmenované nabyly práva na příslušnou podporu v odborové organizaci, k níž náleží žalující místní skupina a k níž přestoupily prý dne 25. června 1931. To souvisí s otázkou, zda a kdy lze započísti členství osobám přestupujícím z jedné do jiné odborové organizace. Tato otázka nebyla zákonem zvláště upravena, avšak z ustanovení § 5 č. 2 zák. čís. 267/21 Sb. z. a n. —, který v tomto směru nebyl změněn zákonem čís. 74/30 Sb. z. a n. — plyne, že bylo ponecháno odborové organizaci —, jejíž členem se stal přistupující člen, — aby ve stanovách, pokud se týče v podpůrném řádu ji řešila. Bude tedy v souzené věci třeba předem zjistiti, která příslušná ustanovení obsahují stanovy. resp. podpůrný řád organizace »Verband chr-er Arbeiter und Arbeiterinnen aus der Textil-Putz und Bekleidungsindustrie« ve S. Bylo tvrzeno, že podle těchto stanov, resp. podpůrného řádu se započítávají přestupujícím členům nabytá práva v jiném svazu jen tehdy, když splnili řádně své povinnosti zcela nebo z části na podporu v nezaměstnanosti, a bylo dále tvrzeno žalovanou stranou, že dělnice, o kteréž jde, v organizaci svazu »Bekleidungsarbeiter-Verband« této povinnosti nedostály, ježto neplatily členské příspěvky. O tom byly žalovanou odbočkou nabízeny důkazy, jichž provedení nařídil správně odvolací soud, neboť bude-li prokázáno, že Berta D-ová a Eliška D-ová, nesplnivše povinnosti jako členky »Bekleidungsarbeiter-Verbandu«, pozbyly členství v této organizaci, nemohlo jim ani jejich dřívější členství býti započteno v organizaci, k níž přestoupily. Jmenované nenabyly ani smluvního nároku proti dřívější organizaci a nemohly ani žalující místní skupině postoupiti žádná svá práva z členství odvozovaná a neměly ani »náhradní nároky« proti žalované z důvodu, že jim včas nevydala členské knížky nebo jiné doklady a že jim tím zabránila, by uplatnily včas a řádně nároky na podporu v nezaměstnanosti proti nové odborové organizaci, a nemohl ani býti uskutečněn platný postup těchto náhradních nároků žalující místní skupině. Ostatně byl též tvrzený postup popřen žalovanou místní skupinou a bude tudíž třeba i o tom provésti důkazy a učiniti potřebná skutková zjištění. Nepostoupily-li však D-ová a D-ová žalobkyni své nároky, anebo nemohly-li tak učiniti proto, že jmenovaným taková práva ani nepříslušela, nemůže žalobkyně žádati náhradu škody od žalované místní skupiny proto, že jmenovaným bývalým členkám nevydala včas a řádně dotčené členské knížky a doklady, ježto žalovaná skupina měla pouze smluvní povinnost proti jmenovaným svým členkám a nikoli též proti žalující místní skupině, a není zákonného ustanovení, z něhož by vznikla povinnost žalované vydati tyto doklady žalobkyni. Pokud žalobkyně opírá žalobní nárok o skutkové tvrzení, že jmenovaným dělnicím vyplácela podporu v nezaměstnanosti »zálohou«, dlužno připomenouti, že žalobkyně (místní skupina) nebyla oprávněna přiznati sama členům své organizace podpory v nezaměstnanosti a státní příplatek (příspěvek), ani poskytovat členům zálohy na tyto podpory, neboť po-

dle § 4 odst. 1 čís. 5 zák. čís. 267/21 Sb. z. a n., resp. podle § 1 a 5 vlád. nařízení čís. 186/24 Sb. z. a n. rozhoduje o přiznání, odepření nebo zastavení podpory v nezaměstnanosti se státním příspěvkem ústředí odborové organizace svým k tomu oprávněným orgánem, kdežto místní skupina vyznačí jen na poukazu od ústředí a jeho propisu vyplacení částky a opatří si podpis příjemce (viz vzorec e, § 6 vlád. nař. čís. 186/24 Sb. z. a n.). Žalobkyně však netvrdila a neprokázala, že stanovy její organizace nebo podpůrný řád pro ni platný měly v tomto směru jiné ustanovení nebo že jí došel poukaz k výplatě z ústředí (§ 6 vlád. nař. čís. 186/24 Sb. z. a n.). Avšak i kdyby podle stanov nebo podpůrného řádu svazu »Verband chr-er Arbeiter und Arbeiterinnen« jmenovaným dělnicím měla a musela výti vyplacena podpora se státním příplatkem, ježto členství v dřívější organizaci jim mělo býti započítáno v organizaci, k níž přestoupily, a kdyby se za to mělo, že se ústředí nemohlo dostati refundace vyplacených podpor od ministerstva sociální péče, resp. financí, proto, že bez členských knížek a dokladů nemohly býti sestavovány a řádně vyplněny vzorce B—D podle nař. čís. 186/24 Sb. z. a n., nepřislušel by nárok na náhradu škody vůči žalované, vzniklý zadržením těchto dokladů žalobkyni, nýbrž jen ústředí svazu, jež však v tomto sporu není procesní stranou. Nebylo tudíž již z těchto úvah výhověti rekursnímu návrhu na zrušení napadeného usnesení.

Čís. 15063.

Převzala-li obec smlouvou, uzavřenou se státní správou železniční, povinnost starati se o řádný stav schodiště, jež spojuje nádraží s veřejnou cestou, odpovídá tomu, kdo utrpěl úraz proto, že schodiště nebylo v bezpečném stavu, jen pro bezprávné opomenutí; nárok poškozeného nelze posuzovati podle § 881 obč. zák.

(Rozh. ze dne 20. března 1936, R II 57/36.)

Žalobce upadl na schodech, vedoucích od nádraží k silnici a jsoucích ve vlastnictví státních drah, které je zřídily. Smlouvou ze dne 14. března 1925 povolilo ředitelství státních drah žalované obci používání těchto schodů jako veřejného příchodu k železniční stanici proti tomu, že obec kromě jiných závazků převzala povinnost schody vlastním nákladem udržovati, čistiti a při náledí posypávati a že se zavázala, že odškodní státní správu železniční, jakož i osoby třetí, za veškeré škody, jež jim zřízením, trváním a používáním schodů vzejdou, že zejména přejímá ručení za železnici podle zákonů čís. 27 ř. z. z roku 1869 a čís. 147 ř. z. z roku 1902, nastane-li taková událost v provozu dráhy, kdyby na schodech těch byl někdo zraněn nebo usmrčen. Žalobce dovolává se této smlouvy tvrdit, že obec jeho úraz zavinila tím, že schody v době náledí nedala řádně posypati, jednak že schody neodpovídaly stavebnímu řádu a byly proto nebezpečné, a konečně že nebyly obcí v řádném stavu udržovány. Žalovaná obec namítla nedostatek pasivní legitimace a dále,